

SFIR
Svenska Föreningen för Immaterialrätt

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och transporträtt
103 33 Stockholm

ju.remissvar@regeringskansliet.se

**Yttrande över promemorian ”Ändringar i EU:s formskyddsförordning”
(Ju2024/02018)**

Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR) har getts tillfälle att svara på remiss avseende promemorian ”Ändringar i EU:s formskyddsförordning” (Ju2024/02018).

SFIR ska enligt sina stadgar bidra till en ändamålsenlig och enhetlig utveckling av lagstiftning och rättstillämpning på immaterialrättens område, såväl i Sverige som på det nordiska, europeiska och internationella planet. SFIR ska också främja intresset för och kunskapen om immateriellt rättsskydd. Föreningen har granskat författningsförslaget utifrån de intressen föreningen har att bevaka.

Författningsförslaget innehåller tre lagändringar. Två av dessa – att det i den svenska lagen inte längre ska vara möjligt för Patent- och registreringsverket (PRV) att ta ut en avgift för att vidarebefordra en ansökan till EUIPO och att beteckningen ”gemenskapsformgivning” ändras till ”EU-formgivning” – är praktiska och naturliga följdändringar och är en konsekvens av att EU:s formgivningförordning har ändrats. Mot dessa lagändringar har SFIR inga invändningar. Genom ändringarna i EU:s formgivningförordning utvidgas dessutom ensamrätten till att omfatta produkter som endast passerar genom EU:s tullområde utan att släppas ut på EU:s marknad (transitsituationerna). Formgivningförordningens bestämmelse om intrång i transitsituationer innehåller en omvänd bevisbörda, dvs. en misstänkt intrångsgörare ska bevisa att produkterna saknar formgivningsskydd i det land där de slutligen ska släppas ut för att intrång inte ska anses föreligga.

Den tredje lagändringen som föreslås hänför sig till denna utvidgade ensamrätt och innebär att bestämmelser om straffansvar och förverkande inte ska vara tillämpliga vid intrång i transitsituationer. Till stöd för den föreslagna lösningen anförs att tillämpning av en omvänd bevisbörda i ett brottmål skulle innebära ett avsteg från principen i svensk rätt att det är åklagaren eller målsäganden som ska bevisa alla omständigheter som krävs för att den tilltalade ska fällas till ansvar. För att upprätthålla den etablerade svenska principen skulle det, enligt promemorian, vara nödvändigt att införa en reglering av innebörd att den omvända bevisbördan inte ska tillämpas i straffrättsliga förfaranden. En omständighet som utgör ytterligare stöd för lagförslaget är att man på varumärkesområdet helt undantagit transitsituationerna från straffansvar. Med hänsyn till att produkter inte sällan omfattas av överlappande skydd finns det, enligt SFIR, mycket som talar för att man bör ha samma reglering på formgivningsområdet som på varumärkesområdet. Men mot bakgrund av att EU:s formskyddsreform syftar till att stärka ensamrätten anser SFIR att den alternativa lagtekniska lösning på problemet

med den omvända bevisbördan som nämns i förbigående avfärdas alltför raskt. Frågan om undantag från straffansvar och förverkande i transitsituationer är motiverat i svensk rätt bör övervägas ytterligare och den lösning som förordas bör under alla omständigheter motiveras på ett tydligare sätt.

Det här remissyttrandet har utformats av en grupp inom SFIR:s medlemskrets och underställts föreningens styrelse för synpunkter. Yttrandet expedieras av föreningens sekreterare Måns Svennem Lundberg.

Stockholm den 5 december 2024

Måns Svennem Lundberg